

Akademicki Związek
Przyjaciół Łużyc PROŁUŻ

(1945 - 1949)

II - 15

Wstęp do inwentarza:

I Dzieje ustrojowe twórcy zespołu:

Polski Ruch Obrony Łużyc – w skrócie Prołuż został założony przez Alojzego Stanisława Matyniaka celem ocalenia słowiańskiej tożsamości Łużyc. Organizacja ta została formalnie zarejestrowana we wrześniu 1945 r. jako Akademicki Związek Przyjaciół Łużyc „Prołuż” z siedzibą w Poznaniu. Postulowała wyłączenie z terenu Niemiec obszarów zamieszkałych przez ludność zwaną w języku naukowym „Serbo-Łużyczanami”, powszechnie zaś znaną jako „Łużycanie”. Działalność tej niezwykle barwnej organizacji została zdławiona przez władze bezpieczeństwa w czerwcu 1949 r.

II Dzieje zespołu

Materiały pochodzą z Archiwum Prołużycyckiego śp Alojzego Stanisława Matyniaka. Zgodnie z wolą żony zmarłego – Pani Jadwigi Matyniakowej zostały przekazane Muzeum Polskiemu w Rapperswilu w sierpniu 2004 r.

III Charakterystyka archiwalna zespołu

Zespół archiwalny można określić jako szczątkowy – zawiera niewiele materiałów dotyczących głównej działalności stowarzyszenia, nie mniej znalazły się w nim tak podstawowe akta jak statut i sprawozdania roczne. Łącznie znajduje się w nim 10 dokumentów. Materiały pochodzą z lat 1945 – 1949. Jest to dokumentacja aktowa oraz materiały ulotne. Stan zachowania materiałów jest bardzo dobry. Wszystkie materiały są w języku polskim.

IV Zawartość zespołu

Zespół składa się z aktów normatywnych i organizacyjnych (statut, sprawozdania roczne, wizytówka prezesa) oraz materiałów ulotnych (wiersz, karty pocztowe, mapka Łużyc, broszury, wycinki prasowe).

V Analiza metod porządkowania

Ze względu na szczątkowość zespołu został on uporządkowany intuicyjnie. Zdecydowano się na umieszczenie dokumentów o charakterze normatywnym – takich jak statut na początku. Następne w kolejności znalazły się sprawozdania. Po nich umieszczono wizytówkę prezesa. Na koniec zespołu zdecydowano się przenieść materiały ulotne – wiersze, kartki pocztowe, broszury, wycinki prasowe. Na potrzeby inwentaryzacji wyszczególniono dziewięć jednostek inwentarzowych nadając im kolejne numery od 1 do 9, jednak ze względu na szczątkowość zespołu wszystkie jego jednostki inwentarzowe stanowią jedną jednostkę fizyczną.

1. Statut Akademickiego Związku Przyjaciół Łużyc „PROŁUŻ”

1945, l., mps, j. pol., 5 s.

2. Sprawozdania roczne z działalności Akademickiego Związku Przyjaciół Łużyc „PROŁUŻ”

1949 – 1947, l. mps, j. pol., 3 s.

3. Wizytówka Alojzego St. Matyniaka, prezesa naczelnego „Prołużu”

1945 – 1949, l. druk, j. pol., 1 s.

4. O wieszczu Słowian Zachodnich

ok. 1945, l., mps, j. pol., 3 s.

5. Mapka Łużyc

ok. 1945, l., 1 s.

6. Kartki pocztowe

ok. 1945, l. druk, j. pol., 3 s.

7. „Wyspa zapomnianych” Wanda Goebel

1947, poszyt, druk, j. pol., 38 s.

8. „Ratując Łużycę zabezpieczamy nasze ziemie zachodnie” – wycinek z Gazety Ludowej, rok II, nr 21, 3 VIII 1946

1946, l., druk, j. pol., 1 s.

9. Ratujmy! Jednodniówka prołużycka

1946, druk, j. pol., 11 s.